



На основу члана 22 Статута Брчко дистрикта БиХ – пречишћени текст („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 2/10), Скупштина Брчко дистрикта БиХ, на 29. редовној сједници одржаној 14. јула 2022. године, усваја

## ЗАКОН

### О ЦИВИЛНИМ ЖРТВАМА РАТА БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

#### ДИО ПРВИ – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

##### Члан 1

##### (Предмет)

Овим законом утврђују се статус и права цивилних жртава рата и других лица с пребивалиштем у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт) и поступак за остваривање права пред надлежним органом Дистрикта.

##### Члан 2

##### (Дефиниција цивилне жртве рата)

Цивилном жртвом рата сматра се:

- a) лице код којег је наступило трајно психичко оштећење усљед сексуалног злостављања и силовања, као лице с посебним статусом, код којег се настало оштећење не утврђује процентом;
- b) лице код којег је наступило трајно психичко оштећење у висини од најмање 60% (шездесет посто), усљед принудног рада, боравка у затвору, логору или бијегу и слично;
- c) лице код којег је наступило оштећење организма у висини од најмање 60% (шездесет посто), усљед рањавања или повреда насталих у вези с ратним операцијама као што су: бомбардовање, залутали метак, минобацачка и топовска граната и слично;
- d) лице код којег је наступило оштећење организма у висини од најмање 60% (шездесет посто), усљед рањавања или повреда насталих од заосталих војних материјала;
- e) лице код којег је дошло до накнадног оштећења организма у висини од најмање 60% (шездесет посто) због болести, погоршања болести, дугог периода инкубације, губитка екстремитета, губитка вида на оба ока, менталног оштећења и других оштећења организма насталих под околностима из става 1 тачака b), c) или d) овог члана;
- f) лице које је убијено, погинуло, умрло или нестало под околностима наведеним у ставу 1 тачкама a), b) или d) овог члана;
- g) **лице које је рођено усљед ратног силовања и ратног сексуалног злостављања лица из тачке a) овог става, чији је статус утврђен у складу са овим законом.**

## ДИО ДРУГИ – ЦИВИЛНЕ ЖРТВЕ РАТА

### ПОГЛАВЉЕ I. ЛИЦА КОЈА ОСТВАРУЈУ ПРАВО НА ЗАШТИТУ И ВРСТЕ ПРАВА

#### Члан 3 (Корисник права)

- (1) Корисник права је:
  - a) цивилна жртва рата која је оштећење организма или трајно психичко оштећење у складу с чланом 2 ставом 1 тачком а) овог закона задобила после 17. августа 1990. године;
  - b) цивилна жртва рата из Другог свјетског рата;
  - c) члан уже породице цивилне жртве рата из члана 2 тачке f) овог закона;
  - d) лице које у складу с прописима Федерације БиХ и Републике Српске (у даљем тексту: ентитети) има утврђен статус цивилне жртве рата или члана уже породице цивилне жртве рата, уколико право на заштиту не може остварити по другом основу или ентитетском пропису;
  - e) лице из члана 2 става 1 тачке а) које у складу с прописима ентитета има утврђен статус цивилне жртве рата, уколико право на заштиту не остварује по другом основу или ентитетском пропису;
  - f) друго лице под условима утврђеним одредбама овог закона.
- (2) Под чланом уже породице у смислу става 1 овог члана подразумијева се:
  - a) брачни партнер који није засновао други брак;
  - b) дјеца рођена у браку или ван њега, усвојена дјеца или пасторчад, за вријеме школовања, а најдуже до навршене двадесет седме (27) године живота и дјеца трајно неспособна за привређивање код којих је трајна неспособност наступила прије петнаесте (15) године живота;
  - c) родитељи или усвојитељи;
  - d) очух или маћеха, уколико нема живих родитеља.
- (3) Лице из става 1 тачке d) овог члана које остварује право на заштиту, не може иста права остваривати у Брчко дистрикту БиХ.

#### Члан 4 (Врсте права)

- (1) Основна права којим се остварује заштита корисника права су:
  - a) цивилна инвалиднина;
  - b) породична инвалиднина;
  - c) додатак за његу и помоћ другог лица;
  - d) здравствена заштита и ослобађање од плаћања трошкова партиципације за коришћење услуга примарне и секундарне здравствене заштите;
  - e) ортопедски додатак;
  - f) накнада трошкова сахране.
- (2) Поред права из става 1 овог члана, утврђују се и допунска права:
  - a) права на помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала;
  - b) оспособљавање за рад у виду професионалне рехабилитације, преквалификације и доквалификације;
  - c) право на посебне пројекте запошљавања;
  - d) право на приоритетно стамбено збрињавање;
  - e) право на бесплатну правну помоћ.
- (3) Права из става 1 овог члана остварују се под условима утврђеним одредбама овог закона.

- (4) Права из става 2 овог члана остварују се у складу с прописима из области здравственог осигурања, здравствене заштите, заштите породице с дјецом, запошљавања и пружања бесплатне правне помоћи.
- (5) Права наведена у ставовима 1 и 2 овог члана финансирају се из буџета Брчко дистрикта БиХ.

## **Члан 5**

### **(Цивилна инвалиднина)**

- (1) Цивилна инвалиднина је новчано примање због дјелимичне или потпуне неспособности за рад на које имају право:
  - а) лица из члана 2 тачке а) овог закона;
  - б) лица из члана 2 тачака б), с), д) и е) овог закона.
- (2) Цивилна инвалиднина одређује се према степену оштећења организма на начин како слиједи:
  - а) за I групу у коју спадају лица са 100% (стопостотним) оштећењем организма којем је за основне животне потребе неопходна нега и помоћ другог лица, одређује се износ од 90% (деведесет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту;
  - б) за II групу у коју спадају лица са 100% (стопостотним) оштећењем организма и лица из члана 2 става 1 тачке а) овог закона, одређује се износ од 70% (седамдесет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту;
  - с) за III групу у коју спадају лица са 90% (деведесетпостотним) оштећењем организма, утврђује се износ од 50% (педесет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту;
  - д) за IV групу у коју спадају лица са 80% (осамдесетпостотним) оштећењем организма, утврђује се износ од 40% (четрдесет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту;
  - е) за V групу у коју спадају лица са 70% (седамдесетпостотним) оштећењем организма утврђује се износ од 35% (тридесет пет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту;
  - ф) за VI групу у коју спадају лица са 60% (шездесетпостотним) оштећењем организма, утврђује се износ од 30% (тридесет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту.
- (3) Мјесечни износ цивилне инвалиднине утврђује се рјешењем првостепеног органа.
- (4) Мјесечни износ цивилне инвалиднине, утврђен у складу са ставом 2 овог члана, усклађује се с просјечном нето платом оствареном у Дистрикту, сваких шест мјесеци.
- (5) Степен оштећења организма као и трајно психичко оштећење усљед сексуалног злостављања и силовања доказује се налазом и мишљењем надлежне љекарске комисије.
- (6) Надлежном љекарском комисијом сматра се:
  - а) љекарска комисија која је након 17. августа 1990. године у складу с прописима СР БиХ и ентитетским прописима надлежна за утврђивање степена инвалидности војних и цивилних лица;
  - б) љекарска комисија коју именује градоначелник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: градоначелник), на предлог шефа Одјељења за здравство и остале услуге;
  - с) стручна комисија коју именује градоначелник из реда судских вјештака и то: специјалиста судске медицине, гинеколог, клинички психолог, специјалиста психијатар и дипломирани правник из реда државних службеника запослених у органима управе.
- (7) Комисија из става 6 тачке с) овог члана је мултиетничког састава и броји пет чланова, а надлежна је за:

- a) давање мишљења о наступању трајног психичког оштећења насталог усљед сексуалног злостављања и силовања, а на основу властите стручне процјене, медицинске и друге документације достављене од надлежног органа, подносиоца захтјева или трећег лица, уз непосредно учествовање подносиоца захтјева;
- b) доношење пословника о свом раду.

## **Члан 6**

### **(Породична инвалиднина)**

- (1) Породична инвалиднина је новчано примање због губитка члана породице, лица из члана 2 тачке f) овог закона, на које имају право лица чланови уже породице.
- (2) Породична инвалиднина остварује се на начин како слиједи:
  - a) уколико захтјев подноси један члан уже породице, одређује му се износ од 30% (тридесет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту;
  - b) уколико захтјев подносе два члана уже породице, одређује им се укупан износ од 50% (педесет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту;
  - c) уколико захтјев подносе три или више чланова уже породице, одређује им се укупан износ од 55% (педесет пет посто) просјечне мјесечне нето плате остварене у Дистрикту.
- (3) Уколико подносилац захтјева право на породичну инвалиднину остварује по основу два или више лица из члана 2 става 1 тачке f) овог закона, породична инвалиднина одређена у складу са ставом 2 овог члана додатно се увећава на начин како слиједи:
  - a) уколико је подносилац захтјева један члан уже породице, повећање износи 20% (двадесет посто) од просјечне нето плате остварене у Дистрикту, из члана 2 става 1 тачке f) Закона;
  - b) уколико су подносиоци захтјева два или више чланова уже породице, повећање износи 10% (десет посто) од просјечне нето плате остварене у Дистрикту за свако лице из члана 2 тачке f) Закона.
- (4) Мјесечни износ породичне инвалиднине утврђује се рјешењем првостепеног органа.
- (5) Мјесечни износ породичне инвалиднине, утврђен у складу са ставовима 2 и 3 овог члана, усклађује се с просјечном нето платом оствареном у Дистрикту, сваких шест мјесеци.

## **Члан 7**

### **(Додатак за његу и помоћ другог лица)**

- (1) Право на додатак за његу и помоћ другог лица остварује цивилна жртва рата I групе, из члана 5 става 2 тачке a) овог закона, под условом да то право није остварила по неком другом основу.
- (2) Право из става 1 овог члана утврђује се у мјесечном износу од 80% (осамдесет посто) од износа цивилне инвалиднине I групе.

## **Члан 8**

### **(Здравствена заштита и трошкови партиципације)**

Право на здравствену заштиту и ослобађање од плаћања трошкова партиципације за коришћење услуга примарне и секундарне здравствене заштите на подручју Дистрикта обезбјеђује се кориснику права из члана 3 става 1 тачака a), b), c), d) и e) овог закона, који то право не може остварити по неком другом основу.

## **Члан 9**

### **(Ортопедски додатак)**

Право на ортопедски додатак има цивилна жртва рата из члана 2 става 1 тачака c), d) и e) овог закона у мјесечном износу од 70% (седамдесет посто) од износа ортопедског додатка за ратне војне инвалиде аналогно врсти и степену инвалидности ратних војних инвалида.

## Члан 10

### (Накнада трошкова сахране)

- (1) Право на накнаду трошкова сахране, у случају смрти лица из члана 2 става 1 тачака а), б), с) d) и е) Закона, **корисника** права на породичну инвалиднину и **корисника** права из члана 3 става 1 тачке d) Закона, може остварити:
  - а) члан уже породице умрлог или
  - б) лице које докаже да је извршило плаћање таквих трошкова уколико нема живог члана уже породице умрлог лица.
- (2) Право из става 1 овог члана може се остварити под условом да ово право није остварено по другом основу или у складу са ентитетским законима.
- (3) Висина накнаде из става 1 овог члана утврђује се одлуком коју доноси руководилац Одјељења за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.
- (4) Лице из става 1 овог члана остварује право на накнаду трошкова сахране и ослобађања од трошкова плаћања партиципације за коришћење услуга примарне и секундарне здравствене заштите на подручју Брчко дистрикта БиХ уколико та права не остварује по другом основу или у једном од ентитета.

## ПОГЛАВЉЕ II.

### ПОСТУПАК ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

## Члан 11

### (Покретање поступка)

- (1) Поступак за остваривање права из члана 4 овог закона покрене се подношењем захтјева за утврђивање статуса корисника права или захтјева за остваривање права након утврђеног статуса.
- (2) Захтјев из става 1 овог члана подноси се Одјељењу за здравство и остале услуге, Служби за борачко-инвалидску заштиту и цивилне жртве рата (у даљем тексту: Служба за борачко-инвалидску заштиту и цивилне жртве рата).

## Члан 12

### (Потребна документација)

- (1) Уз захтјев из члана 11 овог закона подносилац захтјева, у зависности од категорије корисника права којој припада, прилаже:
  - а) налаз и мишљење надлежне љекарске комисије из члана 5 става 6 овог закона или другу медицинску документацију о лијечењу издату непосредно након настанка оштећења организма;
  - б) писана доказна средства издата од надлежних органа, укључујући удружења грађана, невладине организације и друге организације које се баве тражењем несталих лица, односно евиденцијом убијених, умрлих и погинулих лица у току рата;
  - с) правоснажну осуђујућу пресуду ради утврђивања статуса, уколико се ради о лицима из члана 2 става 1 тачке а) овог закона, која до ступања на снагу овог закона нису имала утврђен статус цивилних жртава рата од стране надлежног органа Дистрикта, с тим што им се то право признаје почевши од дана покретања кривичног поступка;
  - д) доказ да није корисник права по ентитетским законима.
- (2) Уколико не постоји пресуда из става 1 тачке с) овог члана, надлежни орган доставља документацију стручној комисији из члана 5 става 6 тачке с) овог закона на мишљење.
- (3) Под надлежном љекарском комисијом у смислу става 1 овог члана признаје се налаз и мишљење љекарске комисије за утврђивање права у првом степену у складу са законом који регулише права бораца и чланова њихових породица, коју је именовао градоначелник Дистрикта.
- (4) Надлежни орган прибавља осталу документацију коју воде органи јавне управе Дистрикта по службеној дужности, а којом се доказују правно релевантне чињенице за

утврђивање статуса корисника права, односно остваривање права у складу са овим законом.

- (5) Начин утврђивања процента тјелесног оштећења цивилних жртава рата утврђује се правилником који доноси Влада на предлог шефа Одјељења.

### **Члан 13**

#### **(Доношење рјешења)**

- (1) Надлежни орган дужан је да донесе рјешење у року од тридесет (30) дана од дана подношења захтјева.
- (2) Против рјешења из става 1 овог члана овлашћено лице може поднијети жалбу Апелационој комисији у року од петнаест (15) дана од дана пријема рјешења.

### **Члан 14**

#### **(Извјештавање)**

- (1) Надлежни орган дужан је да најмање два пута годишње Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине подноси извјештај о остваривању права на заштиту у складу са овим законом за лица из члана 2 става 1 тачке а) овог закона.
- (2) Извјештај из става 1 овог члана садржи:
  - а) број поднесених захтјева;
  - б) број издатих рјешења;
  - с) број одбијених захтјева и разлоге одбијања захтјева;
  - д) број неријешених захтјева, наводећи разлоге због којих рјешење није донесено у законском року.

### **Члан 15**

#### **(Почетак остваривања права)**

Право се стиче даном подношења захтјева, а извршава се даном коначности рјешења.

### **Члан 16**

#### **(Пријава промјене)**

- (1) Лица која су остварила право у складу са овим законом дужна су да пријаве сваку промјену која је од утицаја на право утврђено у складу са овим законом, у року од петнаест (15) дана од дана настанка промјене.
- (2) Уколико код цивилне жртве рата из члана 2 тачака б), с), д) и е) овог закона наступи погоршање здравственог стања, такво лице може по истеку од три године од дана доношења рјешења да поднесе захтјев за утврђивање новог процента тјелесног, односно психичког оштећења.

### **Члан 17**

#### **(Провјера испуњености услова)**

Лице овлашћено за вођење управног поступка за рјешавање по захтјевима из члана 12 овог закона дужно је да у континуитету провјерава испуњеност услова за остваривање права утврђених рјешењем.

### **Члан 18**

#### **(Престанак права)**

- (1) Права утврђена у складу са овим законом престају:
  - а) смрћу корисника права, даном смрти;
  - б) остваривањем истог права по неком другом основу, даном остваривања права или даном сазнања за остварено право;
  - с) престанком испуњености услова на основу којих је утврђено право, даном настанка околности које утичу на остваривање права;

- d) даном правоснажности осуђујуће судске пресуде којом је за лице из члана 2 става 1 тачке а) овог закона утврђено да над њим није почињено сексуално насиље, односно да је право остварено на основу лажних података и изјава датих у поступку.
- (2) Лица из става 1 тачке d) овог члана која су остварила право из овог закона дужна су да врате новчане износе који су исплаћени након правоснажности пресуде, заједно с припадајућом каматом.

#### **Члан 19**

##### **(Неискључивост остваривања права)**

Уколико је лице остварило једно право из члана 4 овог закона, остваривање тог права не искључује право на остваривање других права утврђених овим законом.

### **ДИО ТРЕЋИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 20**

##### **(Прелазне одредбе)**

Ступањем на снагу овог закона утврђени статус корисника права и права призната по основу утврђеног статуса корисника права не подлијежу поновној процедури утврђивања и признавања таквих чињеница пред надлежним органом.

#### **Члан 21**

##### **(Рок за доношење подзаконских аката)**

Влада је дужна да у року од шездесет (60) дана од дана ступања на снагу овог закона донесе подзаконски акт из члана 12 овог закона.

#### **Члан 22**

##### **(Дужност надлежног органа)**

Ступањем на снагу овог закона надлежни орган је дужан да у року од шездесет (60) дана од ступања на снагу по службеној дужности донесе нова рјешења за кориснике права.

#### **Члан 23**

##### **(Завршне одредбе)**

На питања која нису уређена овим законом примјењује се Закон о управном поступку Брчко дистрикта БиХ.

#### **Члан 24**

##### **(Стављање ван снаге)**

Даном ступања на снагу овог закона ставља се ван снаге Одлука о заштити цивилних жртава рата („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“ број 33/12).

#### **Члан 25**

##### **(Ступање на снагу)**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ.

Број: 01-02-3314/22

Брчко, 14. јула 2022. године

**ПРЕДСЈЕДНИК**  
**СКУПШТИНЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ**  
Мр сц. Синиша Милић

